

รายการที่ 2 ศาสนาสำคัญของโลก

โดย อ.วราภรณ์ ตันติวิวัฒน์
สถาบันกวดวิชา Pinnacle

- ความหมาย** - หลักคำสอนที่ยึดเหนี่ยวจิตใจให้ปฏิบัติและงดเว้นบางอย่างเพื่อให้พ้นทุกข์ โดยมุ่งหวังจุดมุ่งหมายสูงสุดของชีวิต
- Religion** - ผูกพัน หมายถึง ความผูกพันระหว่างมนุษย์กับพระเจ้า
- มูลเหตุการเกิด**
1. ความไม่รู้ในปรากฏการณ์ธรรมชาติ
 2. ความกลัว
 3. ความต้องการที่พึงพอใจ
 4. ความต้องการความสุขของสังคม เป็นเครื่องขัดเกลาจิตใจ
- ประเภท** - จัดตามความเชื่อเกี่ยวกับพระเจ้า

เทวนิยม	อเทวนิยม
นับถือพระเจ้า แบ่งเป็น เอกเทวนิยม - ยิว คริสต์ อิสลาม พหุเทวนิยม - พราหมณ์	ไม่นับถือพระเจ้า เช่น พุทธ

ตัวอย่างข้อสอบ

1. ข้อใดจัดอยู่ในศาสนาประเภทเดียวกัน

- | | |
|------------------------|------------------------|
| 1. ฮินดู คริสต์ อิสลาม | 2. ยูดาห์ พุทธ พราหมณ์ |
| 3. ขงจื๊อ ฮินดู อิสลาม | 4. คริสต์ พุทธ ซิกข์ |

2. ศาสนาในข้อใดจัดเป็นศาสนาเทวนิยมทั้งหมด

- | | |
|------------------------------|-----------------------------|
| 1. คริสต์ ยูดาห์ อิสลาม | 2. พุทธ อิสลาม คริสต์ |
| 3. ขงจื๊อ พุทธ พราหมณ์-ฮินดู | 4. พราหมณ์-ฮินดู ซิกข์ พุทธ |

องค์ประกอบของศาสนา

	พราหมณ์-ฮินดู	พุทธ	คริสต์	อิสลาม
ศาสดา	ไม่มี	พระพุทธเจ้า	พระเยซู	นบีมูฮัมหมัด
คัมภีร์	พระเวท	พระไตรปิฎก	ไบเบิล	อัลกุรอาน
นักบวช	พราหมณ์	พระสงฆ์	บาทหลวง	-
ศาสนสถาน	เทวาลัย เทวสถาน	วัด	โบสถ์	มัสยิด
พิธีกรรม	พิธีศราทธ สรงการ	ทำบุญตักบาตร	มิสซา	ละหมาด ฮัจญ์

หลักคำสอน : ทุกศาสนาสอนให้ทำดี เว้นชั่ว

ความศักดิ์สิทธิ์ : เป็นสิ่งที่ศาสนิกชนบูชาใครจะละเมิดมิได้

ศาสนาใหญ่ๆ ที่มีองค์ประกอบครบทั้ง 6 ประการ คือ ศาสนาพุทธ คริสต์ ส่วนศาสนาพราหมณ์ขาดองค์ประกอบที่ไม่ปรากฏศาสดา เพราะเชื่อว่าคัมภีร์พระเวทเป็นคำสอนที่ออกจากโอษฐ์ของพระเจ้า แต่ก็ยังจัดเป็นศาสนา ทั้งนี้อาจให้เหตุผลได้ว่า ผู้ก่อตั้งศาสนาไม่ใช่มนุษย์หากแต่เป็นพระเจ้า

ตัวอย่างข้อสอบ

3. องค์ประกอบของศาสนาที่สำคัญที่สุดที่จะขาดมิได้ได้แก่ข้อใด

- | | |
|-------------|-----------|
| 1. ศาสดา | 2. คำสอน |
| 3. ศาสนสถาน | 4. นักบวช |

4. องค์ประกอบของศาสนาในข้อใดที่ศาสนาอื่นมีแต่ศาสนาพราหมณ์-ฮินดูไม่มี

- | | |
|-------------|----------------------|
| 1. พิธีกรรม | 2. คัมภีร์ |
| 3. ศาสดา | 4. จุดมุ่งหมายสูงสุด |

ศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู

ความเป็นมา - เป็นศาสนาเก่าแก่ที่สุดของโลก ชาวอารยันนำติดตัวเข้ามาประยุคต์ความเชื่อของชาวพื้นเมืองดราวิเดียน (มิลักชะ, ทราวิท) มีวิวัฒนาการแบบ **วิญญาณนิยม** (Animism)

วิวัฒนาการ

1. ยุคพระเวท (1000 - 100 ปีก่อน ค.ศ.)

- เริ่มต้นตั้งแต่มีคัมภีร์พระเวท
- เทพเจ้ามี 3 กลุ่มๆ ละ 11 องค์ แบ่งเป็น

เทพพื้นดิน	- พระอัคนี พระพฤษสดี
เทพบนอากาศ	- พระอินทร์ พระวาโย
เทพบนสวรรค์	- พระวิษณุ พระศิวะ
- เป็นยุคพหุเทวนิยม

2. ยุคพราหมณ์

- ยกย่องพระพรหมเป็นเทพสูงสุด
- เริ่มปลายยุคพระเวท
- เชื่อว่าพระพรหมเป็นผู้สร้างสรรพสิ่ง
- เมื่อเกิดจากพรหมจะกลับสู่พรหม จึงเชื่อเรื่อง การเวียนว่ายตายเกิด
- เกิดระบบวรรณะ 4

3. ยุคมหากาพย์

- เป็นยุคเกิดพุทธศาสนา
- มีคัมภีร์มหาภารตะและรามายณะ
- วิวัฒนาการนับถือเทพ **ตรีมูรติ** 3 องค์ คือ

พระพรหม	- เทพผู้สร้าง
พระวิษณุ	- เทพผู้รักษา
พระศิวะ	- เทพผู้ทำลาย
- การบูชาเทพทั้ง 3 แปลงวาจา "โอม"

คัมภีร์ - พระเวท

แบ่งเป็น 4 คัมภีร์ คือ

- ฤคเวท - บทสวดสรรเสริญพระเจ้า (โศลก)
- ยજุรเวท - ใช้พิธีบูชาสัตว มีทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรอง
- สามเวท - ใช้ในพิธีถวายน้ำโสมแก่พระอินทร์ ชักกล่อมเทพเจ้า เป็นชั้นที่
- อาถรรพเวท - เวทมนตร์คาถา

หลักความเชื่อ - คำสอน - ปฏิบัติ

หลักปรมาตม - โมกษะ

ปรมาตม (อาตมัสากล) เป็นวิญญาณสากล ต้นกำเนิดสรรพสิ่ง
 อาตม (ชีวาตม) เป็นวิญญาณย่อยแยกมาจากปรมาตม จะรวมกับปรมาตมได้เมื่อ
 เข้าถึง โมกษะ (การหลุดพ้นสังสารวัฏ)

หลักอาศรม 4

หลักอาศรม 4 เป็นการยกระดับชีวิตให้สูงขึ้น มีหลักปฏิบัติคือ

- พรหมจารี - เด็กชาย 3 วรณะแรกได้เรียนหนังสือ
- คฤหัสถ์ - การครองเรือน
- วานปรสถ์ - ฝึกจิตให้บริสุทธิ์โดยออกสู่ป่า
- สันยาสี - มุ่งแสวงหาปรมาตมธรรม

หลักปुरुชาณะ

หลักปुरुชาณะเป็นรากฐานสังคมอินเดีย ได้แก่

- ธรรม - หลักศีลธรรมในสังคม
- กาม - การหาความสุขในแนวทางศาสนา
- อรรถ - การแสวงหาทรัพย์ สวัสดิภาพของชีวิต
- โมกษะ - การหลุดพ้น

นิกาย

- นิกายพรหม - นับถือพระพรหมเป็นใหญ่
- นิกายไวษณพ - นับถือพระวิษณุเป็นใหญ่
- นิกายไศวะ - นับถือพระศิวะเป็นใหญ่

พิธีกรรม

พิธีเกี่ยวกับวณะ

- พิธีสังการ - พิธีทำให้บริสุทธิ์ เช่น อุปนัยน์ วิวาร์
- พิธีศราทธ์ - การทำพิธีกรรมให้ดวงวิญญาณบรรพบุรุษ
- พิธีบูชาเทวดา - เช่น ศิวาราตรี

ตัวอย่างข้อสอบ**5. การบรรลุโมกษะของศาสนาฮินดูคืออะไร**

- | | |
|--|--|
| 1. การได้กลับไปปรนนิบัติเป็นหนึ่งกับพระผู้เป็นเจ้า | 2. ความหลุดพ้นจากทุกข์ |
| 3. การมีชีวิตเป็นนิรันดร์ในสวรรค์ | 4. ประสบการณ์ทางจิตซึ่งเป็นผลจากการภาวนา |

6. โมกษะในศาสนาฮินดูหมายถึงอะไร

- | | |
|------------------------------------|--|
| 1. การที่จิตหลุดพ้นจากกิเลส | 2. ความหลุดพ้นจากชีวิตที่เป็นทุกข์ในโลกนี้ |
| 3. การได้เกิดในสวรรค์อันเป็นบรมสุข | 4. วิญญาณบริสุทธิ์ไม่เวียนว่ายตายเกิด |

7. ข้อใดที่กล่าวถึงลัทธิตรีมูรติของศาสนาฮินดูถูกต้อง

1. พระพรหมสร้างสวรรค์ พระวิษณุบำรุงเลี้ยงดู พระอัคนีทำลาย
 2. พระพินเนศวรผู้สร้าง พระนารายณ์บำรุงเลี้ยงดู พระกฤษณะทำลาย
 3. พระพรหมสร้างสวรรค์ พระวิษณุบำรุงเลี้ยงดู พระศิวะทำลาย
 4. พระอิศวรสร้างสวรรค์ พระพรหมบำรุงเลี้ยงดู พระศิวะทำลาย
-

ศาสนาพุทธ

- พุทธประวัติ
- คัมภีร์**พระไตรปิฎก** - ฉบับดั้งเดิมเขียนด้วยภาษาบาลี ไทยเขียนในใบลาน พิมพ์เป็นอักษรไทย ครั้งแรกรัชกาลที่ 5 แบ่งได้ 3 หมวด คือ

พระวินัยปิฎก	พระสุตตันตปิฎก	พระอภิธรรมปิฎก
• ว่าด้วยสิกขาบทภิกษุ ภิกษุณี • แบ่งได้ 3 หมวด เช่น สูตรวิภังค์ - ข้อห้าม, วินัย ชั้นธกะ - พิธีกรรม - ความเป็นอยู่สงฆ์	• รวบรวมพระธรรมเทศนาของพระพุทธเจ้า แบ่งเป็น 5 ส่วน (นิกาย) เช่น สังยุตตนิกาย - เกี่ยวกับบุคคลสถานที่	• เป็นธรรมขั้นสูงในแง่วิชาการล้วนๆ แบ่งเป็น 7 คัมภีร์

หลักคำสอนสำคัญ

อริยสัจ 4

แปลว่า ความจริงอันประเสริฐ ถือเป็นหัวใจของพุทธศาสนา มีดังนี้

1. **ทุกข์** แปลว่า สภาพที่ทนได้ยาก หมายถึง ความไม่สบายกาย ไม่สบายใจ แบ่งเป็น
 - ก. สภาวะทุกข์ ทุกข์เกิดจาก เกิด แก่ เจ็บ ตาย
 - ข. ปกิณกทุกข์ คือ ทุกข์จร ทุกข์ที่เกิดภายหลัง
2. **สมุทัย** คือ เหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ คือ ตัณหา แบ่งเป็น
 - ก. **กามตัณหา** คือ ความอยากได้ อยากมี เพลิดเพลินยินดีในสิ่งน่าใคร่ แบ่งได้ 2 อย่าง คือ
กิเลสกาม ได้แก่ ความใคร่ ความรัก ความพอใจ
วัตถุกาม ได้แก่ วัตถุหรือสิ่งที่ชวนให้รู้สึกพอใจ เกิดจากอายตนะภายใน
 - ข. **ภวตัณหา** ได้แก่ ความอยากให้อยู่ในสภาพนั้นนานๆ
 - ค. **วิภวตัณหา** ได้แก่ ความอยากไม่เป็น อยากไม่มี ในสภาพที่เป็นอยู่
3. **นิโรธ** คือ การดับทุกข์ หมายถึงนิพพาน
4. **มรรค** แปลว่า ทางหรือวิธีปฏิบัติให้ถึงการดับทุกข์ คือ อริยมรรคซึ่งเป็นหนทางเดียวที่ทำให้หลุดพ้นจากทุกข์ได้ เรียกเต็มๆ ว่า ทุกข์นิโรธคามินีปฏิปทา ได้แก่

- สัมมาทิฐิ คือ ความเห็นชอบ	- สัมมาอาชีวะ คือ เลี้ยงชีพชอบ
- สัมมาสังกัปปะ คือ ดำริชอบ	- สัมมาวายามะ คือ เพียรชอบ
- สัมมาวาจา คือ เจรจาชอบ	- สัมมาสติ คือ ระลึกชอบ
- สัมมากัมมันตะ คือ กระทำชอบ	- สัมมาสมาธิ คือ ตั้งใจมั่นชอบ

มรรคมงคล 8

แบ่งได้เป็น ศีล สมาธิ ปัญญา เรียกว่า **ไตรสิกขา**

ศีล ประกอบด้วย สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ

สมาธิ ประกอบด้วย สัมมาวายามะ สัมมาสติ สัมมาสมาธิ

ปัญญา ประกอบด้วย สัมมาทิฐิ สัมมาสังกัปปะ

ไตรลักษณ์ แปลว่า ลักษณะ 3 อย่าง หมายถึง **สามัญลักษณ์** ตามธรรมชาติ 3 สิ่งคือ

1. **อนิจจตา** ความไม่เที่ยง เมื่อมีเกิดย่อมมีดับ
2. **ทุกขตา** ความทนอยู่ไม่ได้ ไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ (เหตุที่ทำให้เปลี่ยนแปลง)
3. **อนัตตตา** ความไม่มีตัวตน ในพุทธศาสนาถือว่าทุกอย่างในโลกเป็นอนัตตา เป็นสภาวะที่เกิดขึ้นและดำเนินไปตามเหตุตามปัจจัย (ศาสนาพราหมณ์เชื่อว่าสภาพที่แปรเปลี่ยนไปต้องมีอะไรเป็นตัวควบคุมการแปรสภาพ) **มีเฉพาะในพุทธศาสนาเท่านั้น**

ขั้น 5

หมายถึง องค์ประกอบชีวิตมนุษย์ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

รูป คือ ส่วนเห็นได้ด้วยตา เช่น ร่างกาย ประกอบด้วยธาตุ 4 ดิน น้ำ ลม ไฟ

นาม คือ ส่วนที่เห็นและสัมผัสไม่ได้ แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

1. **เวทนา** ได้แก่ ความรู้สึก 3 อย่าง คือ สุขเวทนา ทุกขเวทนา อุเบกขาเวทนา
2. **สัญญา** ได้แก่ การกำหนดหมายรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ความจำ)
3. **สังขาร** ได้แก่ สภาพที่ปรุงแต่งจัดให้คิดดี ชั่ว กลาง
4. **วิญญาณ** ได้แก่ การรับรู้ผ่านประสาทสัมผัส โดยมีสื่อที่เรียกว่าอายตนะ 6 ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ

ตัวอย่างข้อสอบ

8. อริยมรรคใดเกี่ยวข้องกับไตรสิกขาที่ว่าด้วยปัญญา

- | | |
|----------------|------------------|
| 1. สัมมาทิฐิ | 2. สัมมาสติ |
| 3. สัมมาวายามะ | 4. สัมมากัมมันตะ |

9. หลักธรรมข้อใดที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงถึงองค์ประกอบแห่งชีวิตของมนุษย์

- | | |
|--------------|--------------|
| 1. อริยสัจ 4 | 2. เบญจศีล |
| 3. เบญจขันธ์ | 4. ไตรลักษณ์ |

10. ทุกสิ่งในโลกล้วนเป็นอนิจจัง ตรงกับความหมายของหลักธรรมใด

- | | |
|-------------|--------------|
| 1. ไตรสิกขา | 2. ไตรลักษณ์ |
| 3. ไตรปิฎก | 4. ไตรทวาร |

11. หลักคำสอนใดที่ปรากฏแต่ในพุทธศาสนาเท่านั้น

- | | |
|-----------|-------------|
| 1. อนิจจา | 2. ทุกขตา |
| 3. อนัตตา | 4. ไตรสิกขา |

12. เนื้อหาในพระไตรปิฎกหมวดใดที่ว่าด้วยหลักธรรมที่เป็นวิชาการล้วนๆ

- | | |
|----------------|--------------|
| 1. สุตตันปิฎก | 2. วินัยปิฎก |
| 3. อภิธรรมปิฎก | 4. ปาฏิโมกข์ |

13. สิ่งทีกระตุนให้มนุษย์ทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง พุทธศาสนาเรียกว่าอย่างไร

- | | |
|-----------|-----------|
| 1. วิญญาน | 2. เวทนา |
| 3. สัญญา | 4. สังขาร |

14. วิญญานในเบญจขันธ์หมายถึงอะไร

- | | |
|------------------------------|----------------------------------|
| 1. การรับรู้ผ่านประสาทสัมผัส | 2. สิ่งที่ล่องลอยจากร่างเมื่อตาย |
| 3. อาตมัน | 4. ดวงแก้วใส |

15. สิ่งใดเป็นพฤติกรรมของจิตที่เกิดมาคู่กับจิต

- | | |
|----------|-----------|
| 1. ตัณหา | 2. ทุกข์ |
| 3. มรรค | 4. อายตนะ |

16. จุดเด่นของนิกายเถรวาทคืออะไร

- | | |
|--|------------------------------------|
| 1. ทุกคนมีสิทธิเป็นพระโพธิสัตว์ | 2. ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยเคร่งครัด |
| 3. ผู้ออกบวชไม่ตัดขาดจากชีวิตครองเรือน | 4. ธรรมแก้ไขได้ |

17. ศาสนาฮินดูมีความเชื่อที่แตกต่างจากพุทธศาสนาเรื่องใด

- | | |
|---------------------------|--------------------------------|
| 1. ความสมบูรณ์ของสรรพสิ่ง | 2. ศูนย์รวมแห่งความเปลี่ยนแปลง |
| 3. ความไม่เที่ยง | 4. ภาวะที่ไม่ใช่ตัวตน |

ศาสนาคริสต์

- ความเป็นมา** - ตามคัมภีร์ไบเบิลกล่าวถึงชนชาติยิว โมเสส บัญญัติ 10 ประการ ประวัติพระเยซูคริสต์
- วิวัฒนาการ** - เป็นศาสนาประจำชาติของโรมัน ปี ค.ศ. 391

คัมภีร์ไบเบิล	หลักคำสอนสำคัญ
ผู้เขียนได้รับการดลใจจากพระเจ้า มี 2 ภาค คือ พันธสัญญาเดิม - กฎหมาย (โตรา) - การสร้างโลก ชาวียิว - บทสวด สดุดี พันธสัญญาใหม่ - ประวัติ คำสอนของพระเยซูและสาวก ชาวคริสต์นับถือทั้ง 2 ภาค	1. ความรัก คำสอนที่เป็นหัวใจของ ศาสนาคริสต์ เน้นรัก 2 ประการ คือ พระเจ้า - มนุษย์ 2. พระตรีเอกานุภาพ พระเจ้าองค์เดียว ประกอบด้วย 3 พระบุคคล คือ พระบิดา พระบุตร พระจิต 3. อาณาจักรพระเจ้า อาณาจักรแห่งความรัก ผู้มีจิตใจบริสุทธิ์จะได้เป็นสมาชิกในอาณาจักรพระเจ้า

พิธีกรรมทางศาสนาคริสต์

พิธีกรรมของศาสนาคริสต์ เรียก ศีลศักดิ์สิทธิ์ คาทอลิกมี 7 ศีล

โปรเตสแตนต์มี 2 ศีล คือ ศีลล้างบาปและศีลมหาสนิท

พิธีกรรมทางศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก เรียกว่า **พิธีศีลศักดิ์สิทธิ์** 7 ประการ คือ

1. ศีลล้างบาป (ศีลจุ่ม)	เป็นการชำระล้างบาปทางจิต นับเป็นศีลที่สำคัญที่สุดที่คริสต์ศาสนิกชนทุกคนจะต้องได้รับก่อนเข้าอยู่ในศาสนจักร
2. ศีลกำลัง	พิธีกระทำหลังจากได้รับศีลล้างบาปแล้วมักทำกับเด็กโตแล้ว เพื่อเป็นการยืนยันว่าตนยอมรับนับถือคริสต์ศาสนาจริงๆ เป็นการอัญเชิญพระจิตสถิตยในใจ
3. ศีลมหาสนิท (มิสซา)	เป็นพิธีมุ่งให้คริสต์ศาสนิกชนเกิดความรู้สึกว่า เลือดเนื้อของตนรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับพระเยซู
4. ศีลแก้บาป (สารภาพบาป)	การสารภาพบาปของตนต่อบาทหลวง ผู้กระทำบาปจะต้องทำความดีเพื่อชดเชยโทษบาปที่ได้กระทำลงไป
5. ศีลเจิมคนไข้	พิธีนี้กระทำแก่คนไข้เจ็บป่วย เป็นการลดโทษบาป และช่วยให้สติกำลังสามารถต่อสู้กับมารร้ายได้
6. ศีลบวช (ศีลอนุกรม)	เป็นพิธีบวชบุคคลให้เป็นบาทหลวง
7. ศีลสมรส	เป็นพิธีสำหรับคู่แต่งงานที่กระทำต่อหน้าพระสงฆ์ ทั้งนี้เพื่อขอพรจากพระเจ้าให้คู่บ่าวสาวอยู่ร่วมกันด้วยความสุขตลอดไป

พระราชอาณัติคริสตศาสนาชาวไทยรูปแรกที่ได้รับเลือกเป็นพระคาร์ดินัล คือ **อัครสังฆราช ไมเคิล มีชัย กิจบุญชู (2524)**

พิธีกรรมที่ระลึกถึงชีวิตและคำสอนของพระเยซู คือ **ศีลมหาสนิท** โดยการรับแผ่นขนมปัง + เหล้าองุ่น เป็นตัวแทนของร่างกายและเลือด

ศีลที่สังฆราชท่านนั้นเป็นผู้กระทำ คือ ศีลกำลัง และศีลบวช

นิกายสำคัญ

โรมันคาทอลิก	กรีกออร์ทอดอกซ์	โปรเตสแตนต์ (ศตวรรษที่ 16)
ศูนย์กลาง — วาติกัน กรุงโรมสันตะปาปา องค์แรกนักบุญปีเตอร์	— แยกจากโรมด้วยเหตุผล การเมือง ในศตวรรษที่ 5	— มาร์ตินลูเธอร์แยกจากโรมใน ศตวรรษที่ 16
— พระเยซูมี 2 สภาวะ คือ มนุษย์ กับพระเจ้า	— พระเยซูมี 2 สภาวะที่รวมเป็น หนึ่งเป็นพระเจ้าในร่างมนุษย์	-
— ยกย่องพระแม่มารีย์ แม่พระ	— พระนางมารีย์ เป็นมนุษย์	— ไม่ได้กล่าวไว้
— ยกย่องผู้ทำดี นักบุญ เคารพ รูปปั้น รูปแกะสลัก ไม้กางเขน มีร่างพระเยซู	— ไม่กล่าวถึง — ไม่มีการเคารพรูปปั้น เคารพ ภาพวาด 2 มิติ	— ไม่นับถือนักบุญ — เคารพไม้กางเขนที่ไม่มีพระเยซู
พระ - ไม่แต่งงาน	— พระชั้นผู้น้อยแต่งงานได้ — พระชั้นผู้ใหญ่แต่งงานไม่ได้	— ไม่มีนักบวช มีศาสนาจารย์ ผู้สอนศาสนาจึงมีครอบครัวได้
วิญญาณแยกจากร่าง บาปหนักไป นรกบาปน้อยไปไฟชำระก่อน วันสิ้น โลกทุกคนจะฟื้นคืนชีพ ฟังคำ พิพากษาอีกครั้ง	— ไม่เชื่อในไฟชำระ — วิญญาณจะรอพร้อมกันถึงวัน พิพากษา ภายหลังวันสิ้นโลก	— ไม่เชื่อในไฟชำระ
-	-	— เชื่อว่าทุกคนติดต่อกับพระเจ้า ได้ โดยไม่ต้องอาศัยนักบวช
อิตาลี ฝรั่งเศส สเปน โมนาโก	ยุโรปตะวันออก - รัสเซีย	ยุโรปตะวันตก - เนือ

นิกายย่อยจากโปรเตสแตนต์ คือ คัลวิน เพรสไบทีเรียน แองกลิกัน แบปติส แอดเวนติส มอร์มอน

ตัวอย่างข้อสอบ

18. ข้อใดไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติตนเองตามหลักคำสอนเรื่องความรักในศาสนาคริสต์

1. ให้อภัยศัตรู
2. แสดงความจงรักภักดีต่อพระเจ้าด้วยเครื่องเซ่นบูชา
3. ตอบแทนความชั่วด้วยความดี
4. เมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์

19. ศาสนาทุกศาสนาขึ้นไปที่คุณค่าหนึ่งซึ่งเป็นสิ่งสูงสุดของแต่ละศาสนาคุณค่าสูงสุดของศาสนาคริสต์ คือ

1. ความสุขทั้งโลกนี้และโลกหน้า
2. การหลุดพ้นจากการเกิด
3. อยู่ในอาณาจักรพระเจ้า
4. เป้าหมายชีวิตที่แน่นอน

20. ข้อความใดไม่ปรากฏในพันธสัญญาเดิม

1. การสร้างโลก กำเนิดชาวยิว
2. หนังสือเกี่ยวกับชีวิตและคำสอนของพระเยซู
3. โมเสสนำชาวยิวออกมาจากอียิปต์
4. บทสวดสวดดี สุภาสิต บทเพลง

21. เหตุใดชาวคริสต์จึงถือว่าคัมภีร์ไบเบิลเป็นหนังสือศักดิ์สิทธิ์

1. เป็นเรื่องของพระเยซูทั้งหมด
2. เป็นหนังสือเกี่ยวกับพระเจ้า
3. เป็นหนังสือเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาวคริสต์
4. ผู้เขียนได้รับการดลใจจากพระเจ้าถือเป็นวจนะของพระเจ้า

22. ข้อใดที่นิกายโปรเตสแตนต์ถือแตกต่างจากคาทอลิก

1. ไม่ถือว่าพระเยซูเป็นพระบุตร
2. ไม่เชื่อเรื่องนรกสวรรค์
3. ไม่ถือว่าพระสันตะปาปาเป็นประมุข
4. ไม่เชื่อเรื่องบาปกำเนิด

23. ข้อใดคือความแตกต่างระหว่างนิกายคาทอลิกกับโปรเตสแตนต์

1. โปรเตสแตนต์ไม่มีนักบวช
2. โปรเตสแตนต์ไม่เชื่อคัมภีร์เก่า
3. โปรเตสแตนต์ไม่ใช้ไม้กางเขน
4. โปรเตสแตนต์ไม่ได้พัฒนาจากศาสนาอื่น

24. พิธีใดที่จัดขึ้นเพื่อให้บุคคลเป็นชาวคริสต์โดยสมบูรณ์

1. ศีลมหาสนิท
2. ศีลล้างบาป
3. ศีลแก้บาป
4. ศีลกำลัง

25. นิกายโปรเตสแตนต์ปฏิบัติเฉพาะศีลข้อใด

1. ศีลจุ่ม ศีลมหาสนิท
2. ศีลแก้บาป ศีลมหาสนิท
3. ศีลสมรส ศีลกำลัง
4. ศีลล้างบาป ศีลสมรส

ศาสนาอิสลาม

ความหมาย “อิสลาม” แปลว่า การยินยอม ผู้ยินยอมต่อพระประสงค์ของพระเจ้า จะนำมาซึ่งสันติแห่งชีวิต

ความเป็นมา เกิดในคาบสมุทรอาหรับ นบีมุฮัมมัดได้รับการแต่งตั้งเป็นศาสดาเมื่อพระชนมายุ 40 ปี (ตามการคำนวณเชื่อว่าประสูติ 20 เมษายน พ.ศ. 1113) ที่นครเมกกะ

คัมภีร์อัลกุรอาน เป็นคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ ถือเป็นโองการพระเจ้ามอบให้นบีมุฮัมมัด

- ความสำคัญ**
- เป็นบทบัญญัติของศาสนา
 - กล่าวถึงพระเจ้า ผู้สร้างจักรวาล ระเบียบแบบแผนจักรวาล - มนุษย์
 - วิธีชีวิตเพื่อความสงบสุข เป็นรากฐานกฎหมายอิสลาม
 - รวมวิทยาการต่างๆ ทั้ง นิติศาสตร์ ดาราศาสตร์ ประวัติศาสตร์
 - รวมเรื่องศาสดาก่อนๆ ที่ปรากฏในคัมภีร์ไบเบิลฉบับเดิม

หลักคำสอนสำคัญ

1. หลักศรัทธา 6 ประการ ได้แก่

1. ศรัทธาในพระผู้เป็นเจ้า	ผู้มีพระนามว่า อัลเลาะห์ (ซูบ์หี) เพียงพระองค์เดียว ห้ามบูชาสิ่งใดตั้งภาคีเสมอพระองค์
2. ศรัทธาในมลาอิกะห์	คือ บรรดาบรเวาะห์ของพระผู้เป็นเจ้า เช่น เทวทูตญิบรออีล รับใช้พระเจ้า
3. ศรัทธาในบรรดาคัมภีร์ทั้งหมด (104 เล่ม)	ที่พระเจ้าประทานมาให้ เช่น - เตารอต มอบให้มูซา (โมเสส) - ซาบูร์ มอบให้ ดาวิด (เดวิด) - อินญีล มอบให้ อีซา (เยซู) - อัลกุรอาน มอบให้ นบีมุฮัมมัด
4. ศรัทธาในบรรดาศาสนทูต	(รอซูล) ของอัลเลาะห์ 25 องค์
5. ศรัทธาในวันพิพากษา (กิยามะห์)	ซึ่งเป็นวันที่มนุษย์ทุกคนทั้งที่อยู่และตายไปแล้วจะได้รับการพิพากษา การกระทำของตน และทุกชีวิตจะเกิดใหม่หลังการพิพากษา คงอยู่ในรันดร์ โลกใหม่นี้เรียกว่า โลกอาคีวัต
6. ศรัทธาในกฎสภาวะ (พระลิขิต)	พระเจ้ากำหนดกฎสำหรับโลก + มนุษยชาติ คือ - กฎตายตัว - ชาติพันธุ์ รูปร่าง ธรรมชาติ - กฎไม่ตายตัว - ดำเนินตามเหตุ ปัจจัย ความดี - ชั่ว - มนุษย์มีสติปัญญา มีเหตุผลที่จะเลือกปฏิบัติหรือไม่

2. หลักปฏิบัติ 5 ประการ ได้แก่

1. การปฏิญาณตน	ยอมรับพระอัลเลาะห์เป็นก้าวแรกนำไปสู่ความเป็นมุสลิมอย่างสมบูรณ์
2. การละหมาด	คือ การแสดงความเคารพต่อพระเจ้าทั้งร่างกายและจิตใจ นมัสการสรรเสริญพระเจ้าวันละ 5 ครั้ง ทุกครั้งให้หันหน้าไปทางที่ตั้งของวิหารกะบะห์ในนครเมกกะ
3. การบริจาค (ซะกาต)	หรือการจ่ายทาน เป็นการเตือนการสอนให้มนุษย์ไม่ตกเป็นทาสของวัตถุ อดความเห็นแก่ตัว ต้องบริจาค 2.5%
4. การถือศีลอด	คือ การงดเว้นการบริโภคอาหาร เครื่องดื่ม การร่วมสังวาส การรักษาอวัยวะทุกส่วนให้พ้นจากการทำความชั่ว ตั้งแต่รุ่งสางจนตะวันตกดิน ทำในเดือน 9 (รอมาดอน) ทำให้รู้จักเห็นใจผู้อื่น ฝึกตนด้านร่างกายจิตใจ ความอดทน
5. พิธีฮัจญ์	การไปประกอบศาสนกิจ ณ วิหารกะบะห์ในประเทศซาอุดีอาระเบีย ถ้าหากมีความสามารถที่จะไปได้ไม่บังคับแก่มุสลิมทุกคน ทำในเดือนที่ 12 ของศาสนาอิสลาม

นิกายสำคัญ สาเหตุการแตกแยกนิกายต่างๆ มีตั้งแต่เมื่อศาสดาลีนไปแล้วมิได้แต่งตั้งผู้ใดปกครอง (กาหลิบ) ในระยะแรกการแตกแยกจึงมีสาเหตุจากการเมือง ต่อมาจึงมีสาเหตุจากแนวความคิดทางศาสนาที่ไม่ตรงกัน

นิกายสำคัญๆ ของศาสนาอิสลาม ได้แก่

นิกายซุนนี	ยึดถือคำสอนแบบแผนโอวาทของพระศาสดาอย่างเคร่งครัด และเห็นว่าพระศาสดาจะเป็นผู้ที่พระเจ้าเลือกเป็นรอสูล แต่ยังเป็นปฤชชน ให้ความสำคัญเคารพกาหลิบ 4 คือ อาบูบาค โอมาน โอลมาน อาลี นับถือในอินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย
นิกายชีอะห์	เห็นว่าผู้นำมุสลิมจะต้องเป็นทายาทโดยการสืบสายเลือดจากพระศาสดา นับถือเฉพาะ อาลี มีนิกายเจ้าเซ็นเป็นนิกายย่อย นับถือในอิหร่าน อิรัก อินเดีย

ตัวอย่างข้อสอบ

26. พระเยซูตามความเข้าใจของศาสนาอิสลามคือใคร

1. บุตรพระเจ้า
2. นบีท่านหนึ่ง
3. ผู้ไถ่บาปมนุษย์
4. พุทธสวรค์องค์หนึ่ง

27. คัมภีร์อัลกุรอานถือเป็นคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์เพราะเหตุใด

1. นบีผู้ฮำหมัดทรงเขียนขึ้นเอง
2. เป็นคัมภีร์ที่สอนเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต
3. เป็นคัมภีร์ที่จารึกโดยพระเจ้า
4. เป็นการดลใจจากพระเจ้าโดยผ่านนบีผู้ฮำหมัด

28. หลักคำสอนอิสลามถือเป็นวิถีชีวิต การเป็นมุสลิมที่แท้จริงพึงปฏิบัติอย่างไร

1. ยึดหลักศรัทธาและปฏิบัติพร้อมๆ กัน
2. ต้องไปแสวงบุญที่เมกกะ
3. ต้องถือศีลอด
4. ศรัทธาในพระเจ้า

29. ข้อความเกี่ยวกับศาสนาอิสลามในข้อใดไม่ถูกต้อง

1. เทวทูตไม่ใช่มนุษย์แต่ศาสนทูตเป็นมนุษย์
2. คัมภีร์อัลกุรอานถือเป็นคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์คัมภีร์สุดท้าย
3. มุสลิมเชื่อว่าโลกมนุษย์เป็นโลกแห่งจริงยั่งยืน
4. อัลเลาะห์ทรงลิขิตมนุษย์ให้โชคดีหรือมีเคราะห์กรรม

30. ความเชื่อในวันกียามะตรงกับศรัทธาข้อใด

1. ศรัทธาในศาสนทูต
2. ศรัทธาในวันพิพากษา
3. ศรัทธาในกฎสวรรค์
4. ศรัทธาในคัมภีร์

31. หลักปฏิบัติใดที่ชาวมุสลิมเชื่อว่าเป็นการเคารพ สรรเสริญ ขอบคุณ เข้าเฝ้าพระเป็นเจ้า

1. ถือศีลอด
2. ชะกาต
3. พิธีฮัจญ์
4. ละหมาด

32. หลักปฏิบัติใดที่ทำแล้วเชื่อว่าขัดเกลาลจิตใจให้บริสุทธิ์

1. ละหมาด
2. ปฏิญาณตน
3. ชะกาต
4. พิธีฮัจญ์

33. การไม่ปฏิบัติตาม “หลักปฏิบัติ 5 ประการ” จะเกิดผลอย่างไร

1. ไม่สามารถถึงพระเจ้าได้
2. ไม่สามารถทำจิตให้บริสุทธิ์ได้
3. ไม่สามารถเป็นมุสลิมได้อย่างสมบูรณ์
4. ไม่สามารถเข้าสังคมมุสลิมได้

34. นิกายซุนนีในศาสนาอิสลามถือว่าข้อใดสำคัญที่สุด

1. อาลีบุตรเขยของพระมุฮัมหมัด
2. การปฏิบัติอย่างเคร่งครัดตามคำสอน
3. พระอัลลอฮ์องค์เดียว
4. การประกอบพิธีกรรม

35. เรื่องใดไม่ใช่หลักคำสอนที่ศาสนาพุทธ พราหมณ์-ฮินดู อิสลาม และคริสต์มีร่วมกัน

1. นรก - สวรรค์
2. ที่มิของโลกรมนุษย์
3. การเสียสละ
4. จุดหมายปลายทางของชีวิต

36. ทุกศาสนามีความแตกต่างในรายละเอียดคำสอน แต่มีจุดยืนเหมือนกันคืออะไร

1. ความเชื่อในพระเจ้า
2. ความสุขที่แท้จริง
3. ความเชื่อในเรื่องกรรม
4. ความสุขในโลกนี้

37. แนวทางร่วมกันของทุกศาสนาเพื่อความสงบสุขของมนุษย์คือข้อใด

- | | |
|------------------|------------------------|
| 1. ความอดทน | 2. ความศรัทธาในพระเจ้า |
| 3. ไม่เห็นแก่ตัว | 4. ความสามัคคีมีวินัย |

38. หลักคำสอนใดเป็นคำสอนร่วมของพุทธ คริสต์ อิสลาม

- | | |
|-------------------------|------------------------|
| 1. ห้ามทำลายชีวิตมนุษย์ | 2. ห้ามทำลายชีวิตสัตว์ |
| 3. ห้ามกล่าวเท็จ | 4. ห้ามดื่มน้ำเมา |

39. ข้อใดคือความเชื่อในศาสนาคริสต์ที่ต่างจากศาสนาพราหมณ์

- | | |
|----------------------------------|------------------------------------|
| 1. มนุษย์เกิดเพียงชาติเดียว | 2. มนุษย์เกิดจากการสร้างของพระเจ้า |
| 3. ผู้เคารพพระเจ้าคือผู้ทำความดี | 4. ผู้ทำความดีพระเจ้าย่อมมองเห็น |

40. การนับถือพระเจ้าในศาสนาพราหมณ์แตกต่างจากการนับถือพระเจ้าในศาสนาคริสต์และอิสลามในเรื่องใด

1. พระเจ้าในศาสนาพราหมณ์ไม่เกี่ยวกับการสร้างโลก + มนุษย์
 2. พระเจ้าในศาสนาพราหมณ์ไม่เกี่ยวกับการให้คุณให้โทษแก่มนุษย์
 3. พระเจ้าในศาสนาพราหมณ์มีมากกว่าหนึ่งองค์
 4. พระเจ้าในศาสนาพราหมณ์สามารถอวตารมาเกิดเป็นมนุษย์ได้
-